

[Justitsministeren]

Jeg mener, at forslagsstillerne har været lidt for hurtige i vendingen med beslutningsforslaget. Og når man kører for hurtigt, risikerer man at skride i svinget. Det vil vi ikke være med til. Det er sagen simpelt hen for vigtig til.

Jeg mener ikke, at forslagsstillerne har ret, når de i bemærkningerne til forslaget påstår, at udviklingen siden 1987-lovens ikrafttræden klart har vist, at yderligere indgreb er nødvendige. Man henviser til, at der stadig forekommer et vist misbrug. Det er rigtigt nok, at de nye regler ikke har afskaffet konkursrytteri, men det betyder jo ikke automatisk, at der så er noget galt med reglerne.

Straffelovens forbud mod manddrag har ikke været til hinder for, at drab stadig forekommer. Men det betyder selvsagt ikke, at reglen om manddrag er for dårlig. Det er ikke et argument imod nytten af nogle regler, at der er nogle, som overtræder dem. Det afgørende er, om der er tilstrækkelig gode muligheder for at forfølge lovovertræderne.

Derfor er det, som vi skal undersøge, ikke, om der findes konkursryttere i Danmark, for det ved vi der gør. Det afgørende er, om de gældende regler har tilstrækkelig effekt til bekæmpelse af konkursrytterne.

Man kan spørge, om politiet og anklagemyndigheden med lovændringen i 1987 har fået et instrument i hænderne, som virker effektivt. Hertil vil jeg godt sige, at Justitsministeriet har fulgt udviklingen på området, sådan at vi fra Rigsadvokaten løbende har modtaget indberetninger om de verserende sager om rettighedsfrakendelse i forbindelse med den nye regel i straffelovens § 79, som blev indført i 1987.

Det er Justitsministeriets opfattelse, at de nye regler om bekæmpelse af økonomisk kriminalitet har haft en ikke ubetydelig effekt. Der er allerede afsagt to domme, hvor de dømte er frakendt retten til at være stifter af eller direktør for eller medlem af bestyrelsen i et selskab med begrænset ansvar. Begge domme er anket til landsretten.

Herudover er der i fem verserende sager nedlagt påstand om rettighedsfrakendelse i henhold til de nye regler. Vi må også forvente, at antallet af disse sager vil stige yderligere, idet selve sagsforberedelsen varer nogen tid.

På den baggrund tror jeg, der er grund til at fordybe sig lidt mere i en undersøgelse af behovet for reelle ændringer, end forslagsstillerne har gjort.

En svaghed ved beslutningsforslaget er ikke alene, at det på et alt for løst grundlag lægger op til nogle regelændringer, som vil virke meget indgribende. Det er også et problem, at de forslag til ændringer, der er tale om, både virker uhensigtsmæssige og er i strid med grundlæggende hensyn til retssikkerheden. I forslaget lægges der f.eks. op til, at Erhvervs- og Selskabsstyrelsen nærmest skal udøve en slags politio- og anklagemyndighed. Den skal af egen drift og efter anmeldelse undersøge, om der er grund til at skride ind med indgreb, og i givet fald føre sag mod vedkommende person med henblik på rettighedsfrakendelse.

Styrelsen er jo imidlertid en myndighed, der foretager registrering efter en formel prøvelse om stiftelse af og ændringer i aktie- og anpartsselskaber. Styrelsen er slet ikke indrettet på efterforskning og materiel prøvelse af, om der foreligger et grundlag for rettighedsfrakendelse.

Jeg synes også – selv om det kan være lidt stærkt at skulle sige det – at det er rystende vage kriterier, der foreslås som grundlag for det meget alvorlige indgreb, som en rettighedsfrakendelse jo er.

Svaret på det helt centrale spørgsmål om, hvad der skal være kriteriet for rettighedsfrakendelse, findes ikke i selve beslutningsforslaget, men derimod i bemærkningerne. Og jeg vil tillade mig at citere de uklare kriterier, der anvendes. Man taler om »konkursmisbrug«, »misbrug af selskabsdannelsen«, »handlet groft utilbørligt«, »rimelig grund til mistanke om strafbart forhold«.

Sådanne kriterier er fuldstændig ubrugelige. Det er simpelt hen ikke forsvarligt ud fra et retssikkerhedsmæssigt synspunkt at tillade rettighedsfrakendelse og dermed erhvervsmæssig diskvalifikation på grundlag af et frit skøn, sådan som der lægges op til her. Der skal gælde et helt klart og også praktisk anvendeligt kriterium.

I dag sker rettighedsfrakendelse i forbindelse med dom for strafbart forhold, og sagen om rettighedsfrakendelse behandles i strafferetsplejens former. Det indebærer ud over klare kriterier for frakendelse en række processuelle garantier for den, som sagen angår.

Med beslutningsforslaget er der lagt op til, at sagen føres som en civil proces, og det vil sige uden forsvarerbeskikkelse og med mulighed for udeblivelsesdom og i det hele taget uden al-